

Hukuk Bülteni

Ticaret ve Borçlar Hukuku | Haziran 2024

TÜRK TİCARET KANUNU VE REKABETİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN'DA ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER

7511 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ("**Değişiklik Kanunu**"), 29 Mayıs 2024 tarih ve 32560 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Değişiklik Kanunu, Türk Ticaret Kanunu ("**TTK**") ve 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a ("**Rekabet Kanunu**") ilişkin oldukça önemli değişiklikler getirmektedir. TTK bakımından bu geniş çaplı değişiklikler şirketlerin yönetim kurullarının işleyiş ve yetkilerinin düzenlenmesi ile asgari esas sermaye tutarlarına; Rekabet Kanunu bakımından ise Rekabet Kurumu ("**Kurum**") soruşturmalarına ilişkindir.

1. TTK Kapsamındaki Değişiklikler

- **Anonim şirketlerde yönetim kurulu başkan ve başkan vekilinin seçimine dair süre değiştirilmiştir.**

Değişiklik Kanunu'nun 13. maddesinde öngörülen değişiklik ile TTK'nın anonim şirket yönetim kurulunda görev dağılımını konu alan 366. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*Yönetim kurulu, her yıl üyeleri arasından*" ibaresi "*Yönetim kurulu, üyeleri arasından*" şeklinde değiştirilmiştir.

Bu doğrultuda Değişiklik Kanunu'nun tasarısının gerekçesinde de belirtildiği gibi, yönetim kurulu başkan ve yönetim kurulu başkan vekili, aynı yönetim kurulu üyeleri gibi 3 yılı aşmayan bir süre için seçilebilecektir.

- **Anonim şirketlerde şube müdürlerini atama yetkisi devredilebilir kılınmıştır.**

Değişiklik Kanunu'nun 14. maddesi ile TTK'nın yönetim kurulunun devredilemez yetkilerini düzenleyen 375. maddesinin "d) *Müdürlerin ve aynı işleve sahip kişiler ile imza yetkisini haiz bulunanların atanmaları ve görevden alınmaları*" şeklindeki hükmü, "d) *Şube müdürleri hariç olmak*

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

üzere müdürlerin ve aynı işleve sahip kişilerin atanmaları ve görevden alınmaları" şeklinde değiştirilmiştir.

Böylece, şube müdürleri, yönetim kurulu kararı alınmaksızın atanabilecek ve görevden alınabilecektir. Bu sayede ticari hayatta şirketlerin daha hızlı ve etkin bir şekilde hareket etmesi amaçlanmıştır. Şube müdürleri haricindeki müdürler ya da ve aynı işleve sahip kişilerin atanması ve görev alınması yine yönetim kurulunun devredilmez yetkileri arasında olacaktır.

- **Yönetim kurulu üyelerine yönetim kurulunu toplantıya çağırma yetkisi verilmiştir.**

Değişiklik Kanunu'nun 15. maddesi ile TTK'nın 392. maddesinin yedinci fıkrası (ilk cümlesinden sonra eklenen hükümler ile) "*Her yönetim kurulu üyesi başkandan, yönetim kurulunu toplantıya çağırmasını yazılı olarak isteyebilir. İstem uygun görülmesi hâlinde çağrı, yönetim kurulu başkanınca yapılır. Ancak yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğunun yazılı istemi üzerine, yönetim kurulu başkanı yönetim kurulunu istemin kendisine ulaştığı tarihten itibaren en geç otuz gün içinde yapılacak şekilde toplantıya çağırma zorundadır. Bu süre içinde yönetim kurulu toplantıya çağrılmadığı veya yönetim kurulu başkanı ya da başkan vekiline ulaşamadığı hâllerde, çağrı doğrudan istem sahiplerince yapılabilir. Çağrı üzerine yapılacak toplantılarda toplantı ve karar nisapları hakkında 390 ıncı maddenin birinci fıkrası uygulanır. Esas sözleşmede yönetim kurulunun toplantıya çağırılmasına ilişkin farklı bir usul belirlenebilir.*" şeklinde değiştirilmiştir.

İlgili fıkranın eski haliyle her üyenin yönetim kurulunun toplantıya çağırılması için başkana talepte bulunabileceği düzenlenmekte ise de bu talebin reddi veya cevapsız kalması durumunda ne olacağı belirsizdi.

Değişiklik Kanunu ile fıkraya eklenen yeni hükme göre, toplantı talebinin uygun görülmesi hâlinde çağrı, yönetim kurulu başkanınca yapılacaktır. Ancak toplantı talebinin yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğu tarafından yapılması halinde:

- (i) Başkan, talebin kendisine ulaşmasından itibaren 30 gün içinde toplanmak üzere yönetim kurulunu toplantıya çağırma zorundadır.
- (ii) Bu süre içinde başkanın çağrıda bulunmaması veya yönetim kurulu başkanı/başkan vekiline ulaşamaması durumunda ise talep sahiplerine çağrıda bulunma yetkisi tanınmıştır.

- **Ticaret sicil müdürlüğü aleyhine yargılama giderleri ve vekalet ücretine hükmolunamayacaktır.**

Değişiklik Kanunu'nun 16. maddesi ile TTK'nın anonim ve limited şirket ile kooperatiflerin tasfiyelerine ilişkin durumları düzenleyen geçici 7. maddesinin on beşinci fıkrasına "*Bu maddede öngörülen usule uygun olarak kaydı silinen şirket veya kooperatifin ihyasına ilişkin yapılacak yargılamada ilgili ticaret sicili müdürlüğü aleyhine yargılama giderleri ve vekalet ücretine hükmolunamaz.*" cümlesi eklenmiştir.

Günümüzde, kaydı silinen şirket veya kooperatifler hakkında açılan ihya davalarında, yargılama sonucunda ihya kararı ile birlikte davaya yasal hasım olarak iştiraki olan ticaret sicil müdürlükleri

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

aleyhine yargılama giderleri ve vekalet ücretine hükmedilebilmektedir. Bu nedenle, ticaret sicili müdürlükleri aleyhine bu yönde hüküm tesis edilmesi uygun görülmediğinden, uygulamada yaşanan tereddüt ve mağduriyetleri ortadan kaldırmak amacıyla bu ekleme yapılmıştır.

- **Asgari sermaye yükümlülüğü için yeni yükümlülükler getirilmiştir.**

Asgari esas sermaye tutarları; **(i)** anonim şirketlerde 250.000 TL'ye, **(ii)** kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş halka açık olmayan anonim şirketlerde (başlangıç sermayesi) 500.000 TL'ye, **(iii)** limited şirketlerde ise 50.000 TL'ye yükseltilmişti. Söz konusu değişiklik 1 Ocak 2024¹ tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş, fakat halihazırda sermayesi belirtilen tutarların altında olan şirketler açısından net bir düzenleme yapılmamıştı.

Değişiklik Kanunu'nun 17. maddesi ile TTK'ya eklenen "Geçici Madde 15" uyarınca, yukarıda belirtilen asgari esas sermaye tutarları altında kalan anonim şirket ve limited şirketlerin 31 Aralık 2026² tarihine kadar yeni sermaye düzenine geçmeleri gerekmektedir. Aksi takdirde, bu tarihe kadar uyum sağlamayan şirketler infisah edilmiş sayılacak ve ticaret sicilinden terkin edilecektir.

Diğer yandan, çıkarılmış sermayesi en az 250.000 TL olan kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş bulunan halka açık olmayan anonim şirketler ise başlangıç sermayeleri ile çıkarılmış sermayelerini 31 Aralık 2026 tarihine 500.000 TL'ye yükseltmedikleri takdirde, bu sistemden çıkmış sayılacaktır.

Şirketlerin sermayelerini bu yeni asgari esas sermaye tutarlarına uyumlu hale getirmesi gündemi ile yapılacak genel kurul toplantılarında toplantı nisabı aranmayacağı, kararların toplantıya katılan üyelerin çoğunluk oyu ile alınacağı ve bu kararlar hakkında aleyhe imtiyaz kullanılamayacağı düzenlenmiştir.

2. Rekabet Kanunu Kapsamındaki Değişiklikler

Değişiklik Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden önce Rekabet Kanunu, Kurum tarafından yürütülen soruşturmalara ilişkin usulen oldukça kapsamlı adımlar öngörmekteydi. Bu kapsamda, soruşturmada görevli raportörler soruşturma bildirimini, soruşturma raporu ve yazılı savunmalara ilişkin hazırlanacak olan ek yazılı görüş olmak üzere üç farkı belge hazırlamaktaydı. Soruşturma tarafları ise ilgili belgelere cevaben birinci, ikinci ve üçüncü yazılı savunma sunmaktaydı. Yapılan değişikliklerle soruşturma sürecini kısaltmaya yönelik aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

- **Birinci yazılı savunma sunma zorunluluğu kaldırılmıştır.**

Değişiklik Kanunu'nun Rekabet Kanunu'nun 43. maddesine ilişkin öngördüğü değişiklik ile birlikte, raportörlerin hazırladıkları soruşturma bildirimini sonrasında birinci yazılı savunmanın sunulması zorunluluğu kaldırılmıştır. Bu kapsamda, değişiklik öncesinde soruşturma bildirimini takiben 30 gün

¹ 25 Kasım 2023 tarihli ve 32380 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca, şirketlerin kuruluş aşamasında aranan asgari esas sermaye tutarları yükseltilmişti.

² Şirketlerin 31 Aralık 2026 tarihine kadar sermayelerini yeni düzenlemeye uygun hale getirmesi hedeflenirken Ticaret Bakanlığı'na, şirketlere 31 Aralık 2026 tarihine kadar verilmesi öngörülen bu süreyi birer yıl olarak en çok iki defa uzatma yetkisi verilmesi de yine Değişiklik Kanunu'nda yer almaktadır.

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

içinde sunulması beklenen birinci yazılı savunmanın kaldırılmasının soruşturma sürecini hızlandıracağı beklenmektedir.

- **Raportörlerin ek yazılı görüş sunma zorunluluğu kaldırılmıştır.**

Rekabet Kanunu'nun 45. maddesinde yapılan değişiklik ile, raportörlerin soruşturma taraflarının yazılı savunmalarına karşılık ek yazılı görüş sunma zorunluluğu kaldırılmıştır. Raportörler yalnızca soruşturma taraflarının sunduğu yazılı savunmalar sonucunda soruşturma raporundaki görüşlerinde bir değişiklik olması halinde ek yazılı görüş sunacaktır. Bu kapsamda, ikinci yazılı savunma sonrasında raportörlerin ek yazılı görüş sunma yükümlülüklerinin ortadan kalkmasıyla, raportörlerin gerekli görmemesi halinde taraflar soruşturma boyunca yalnızca bir yazılı savunma sunmuş olacaktır.

- **Ek yazılı görüşün sunulması ve soruşturma tarafının ek yazılı görüşe cevaben yazılı savunmasını sunması için Rekabet Kanunu'nda tanınan sürelerin uzatılması imkânı kaldırılmıştır.**

Değişiklik öncesinde bu sürelerin tarafların talebi halinde Rekabet Kurulu tarafından bir defaya mahsus uzatılabilmekteydi. Değişiklik sonrasında raportörlerin ek yazılı görüş için ve soruşturma tarafının ek yazılı görüş sonrasında sunacağı yazılı savunma için ek süre talep etme imkânı bulunmamaktadır.

Bu doğrultuda, Rekabet Kanunu'nda yapılan değişikliklerin soruşturma sürecinin kısaltılmasına ve usul ekonomisinin artırılmasına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, soruşturma taraflarının Rekabet Kanunu'nun 44. maddesi kapsamında kararı etkileyebilecek her türlü bilgi ve delili her zaman Kurul'a sunabilecek olmaları hakkı hala yürürlüktedir. Dolayısıyla, birinci yazılı savunma zorunluluğu kaldırılmış olsa da soruşturma tarafları soruşturma raporu kendilerine tebliğ edilmeden önce de yazılı savunma yapma imkânına sahiptir.

İLETİŞİM

Rekabet Hukuku Danışmanı
Neyzar Ünübol

nunubol@kolcuoglu.av.tr

Av. Yağmur Turan Aksoy

yturan@kolcuoglu.av.tr